

“Abraomas Kulvietis” - sonetų romanas jubiliejui

Irena NAGULEVIČIENĖ

Iš Jonavos rajono lūde daug įžymių ir savo siekliais bei darbais ne tik Lietuvoje, bet ir Europoje garsių žmonių. Vienas jų - šešioliktajam amžiuje Kulvos dvare gimęs, o vėliau tapęs reformatoriumi ir kultūros nešėju Abraomas Kulvietis. Lietuvos kaimo rašytojų sąjungos pirmininkas Kostas Fedaravičius, gyvenantis mūsų mieste, šią vasarą parengė ir išleido sonetų romaną “Abraomas Kulvietis”.

Nugalėjo užsispyrimas

Anot leidinio autorius, idėja parašyti knygą apie šiklų kultivą A. Kulvieti bendro labai daug metų. “Per gyvenimą ir dirbdamas Biržiuose, pasisekė jam minti parašyti knygą, skirtą šiam

literatūrinę veikalą. Puseledeimas idėja - parašyti knygą apie A. Kulvietį, didžiulį darbą pradėjo nuo paprastesnių dalykų. Pirmoju etapu išsiaiškino žingsnių tapo Abraomo Kulviečio apsakymo konkursus, kuriame galėjo dalyvauti Jonavos krašto kūrėjai.

“Savo sumanymui paskyriau trisdešimt metų. Užsispyrimas nugalėjo - manau, kad gyvenime atlikau patį svarbiausią darbą ir savo tikslą pasiekiau.

Jonavos rajono kultūrininkai. Kad įgyvendintumėte tokią tikslą, reikėjo sukurti nemažai medžiagos iš archyvų, susipažinti su istoriniais šaltiniais. O kai arvydau Jonavą, esauu intensyviai dirbti, kitaip

Tarybiniais laikais į tokią mano uždavinį patenkos komitetas žinios nepateiktas - priaramo nesulaukiau. Tuomet, bėdamas dar pakankamai jaunas, išdėjau pagalbos kreipisį į Bronislovą

Išskyrčiau “Abraomas Kulvietis ir Ežbieta Kulvietienė”

Abraomas Kulvietis

I Vilnių arvydau. Išorai ai sveikas. Debar įgėu marit tiek, kad tūri vėžis: diučiū, kad sveikata kas diena senka, Man ant kaktos Meisgas laiko ranką.

Biržius nuosabūs, vieturplauks gelės. Regiu Dangių trimą angelas pabele. Iškirsi mano sielai žerį surimatus, Ne žemėjį jos vieta - Danguos aukštūs.

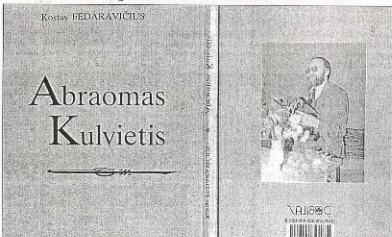
O mano kūnas žemėje pūskentis, Tūdi jam buvo paskira čia Kirčio. Mūne palaidoti kalnyje Kulvos, Gė norai biti jai gyvas žodis skentis.

Kuris leivotūpiu po Lietuvos slėmbius ir lietus dangiškoms giesmėm poetis.

“Kadangi romane lyrikinti kelias sušėšines knygas meilės, A. Kulviečio nesutarus su jo priešininkais, karaliene Bona ir Vidniaus vyskupu santykius, kurie, negalėję neapminti kai kurioje įspėjimo istorijoje. Todėl į pagalbą pasiekiama Lenkijos karalių Žygimantui Senajui, jo žmonai Bona, sūnui Žygimantui Augustui, Prūsijos kunigaikščiui Albrechtui, reformatoriaus Stasio Rapoloni, Jurgi Zabičkaiti, daugiam veikalui”.

Tęsi autorius.

Pradžia - apsakymo konkursas
Su šeimai priklausančiu gyvenimi Jonava, K.Fedaravičius įkū

Paskuliname knygos viršelio puslapyje - sonetų autorius K.Fedaravičius nuotrauka

Skulptūra Ramybės skvere

Po kelerų metų, subūres Lietuvos kaimo rašytojų sąjunga ir tapęs jos vadovu, K.Fedaravičius nusprendė A.Kulviečio atminimą įamžinti ir Jonavoje - pastatyti

Išskyrčiau “Abraomas Kulvietis ir karalienė Bona”

Abraomas Kulvietis

Pasūli Dievas myli ir globoja, Ne jis, “piscialis karis pasmoky. Tulson pasaulis pragarą vadinam, Ir mėnesiena šilaužia gyvatyzas.

Man neramu tave laikyti už rankos, Kadai širdis tarsi Perkūnas trankos. Ji meile tau tarsi aušra liepsnoja, Išaus diena, su ja man paranoja

Tas slavas, Alėnikis, dovanos, Gyvates žilais iš vyskupo burnos. Man giedra su tavim, kol tu kalia, Tavoj širdy jausmū tyru galia.

Būtiuojū ranką, karalienė Bona, Kol nepalabo dar aštrus raudona.

Bona

Būtiuojū mane, te Kristus mate, Gyvenimas aršius be celbato. Nes celbatus penčioje jausmas, Gražiusias jausmas inymus.

Kur inymū, šėtonas nesimasio, Tenai griekai nešleida iš mūso, Niek širdys dū inymuma jaučia, Kad oro nepritrūktū ploučia.

Be celbatus, Abramai mielas, O inymumas užkūstis sieks. O celbato penčiai drasko kūna, Nūtim man nuo galvos karūna.

Aš būsiu moreris nekarnuotus, Tau atduodu savo nielas luotą.

jam žvalone skulptūrą. Tačiau tokiame reikalui taip pat reikėjo nemažos sumos pinigų. Literatū sambūrio vadovas rašė rašius ir Kultūros ministerijai, vėl kreipėsi į dr. B.Lubų, “Achemos” generalinį direktorių Joną Sirvydį, vildamas sulaukti palaikymo.

“Man pasisekė. Štas asmenybės lietuvi šventais žmonėmis jie nieko nebijojo, draugis žvelgė

realybei į akis, suprato siedo prasmę, būtent tai, kad skulptūra taps ne tik miesto puošmena, bet ir mūsų rajono istorija. Skulptoriaus V.Cikano kūrinys ir darbas rymo Ramybės skvere, nesolė kitų žymių kūrėjų, tokių, kaip Jeronimas Ralis ir Petras Valčiūnas”, dalyko prisimintimas ilgametis kaimo rašytojų sąjungos vadovas.

Gyveno šešiolikto amžiaus dvasia
Laukdamas raiškos dar visaiškai naują knygą, K.Fedaravičius prisipažina norėjęs juos atskleidinti, kaip Vidniaus vyskupo Povilas Alėnikis gėsto kultūros šviestas Lietuvoje. Abraomui Kulviečiui gresė iškvičija, įgėru kulvietis reformatorius nebūtū pabėgęs į Prūsiją.

Pasak autorius, pirmiausia jam rūpijo meniška pateikti įvairius faktus, faketus, susijusius su A.Kulviečio gyvenimu. “Rašydamas jaučiau, kad kiekvienas herojus man yra tarsi ausis, džiugūs, apgauleus, liūdes. Tarsi patis tapau jo laukėnėje veikalų, išsėdiuvis dar istorinės medžiagos, mirnyse susidėliojau sužetines linijas. Tai gi kitą pasidariau “lopis”, į kurį liko tik paguldyti savo “kūdikį”. Kaip jau minėjau, romanas kiriam trisdešimt metų. Paraišau per rūkstant sonetų. Tačiau į knygą pateko ne visi. Todėl ateityje galima išleisti papildytą knygą” - sako leidinio autorius.

Anot jo, romanas turį gerą ypatybę: galima skaityti skyriaus, galima vaidinti A.Kulviečio atskirai kiekvieną sonetą.

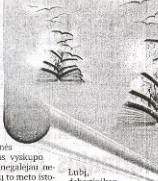
K.Fedaravičius mano, ome, kiekvieną knygą galima peikti arba girti, galima ir nieko apie ją nesakyti. Bet, autorius teigiam, prasmė yra tai, kad darbas, apimęs kelis dešimtmečius, jau padarytas. “Atiū padejusiems išleisti romaną - rajono šviestuliais ir merui Bronislovui Vidniaub Reformatorų atkėngis ir kalbūros draugai. Tasu dėkingsiems, padeidanties augti ir klestėti kultūrai”, dėkojo K.Fedaravičius.

Skulptūra atkėngio auirą pastinka A.Kulvietis (autorius K.Fedaravičius)

Tokį Kulvos krašto šviestulį A.Kulvietis įamžino V.Cikano

Lubų, dabartinis kono

“Achemos grupė” prezidentu ir nūstėmū, ir neapsalomai nužiugau, ligirdes teigiamai apsaikyti. Dr B.Lubų, palaikydamas mano idėją, sureagavo labai jautriai, nesigėdino galings už ryžingus sprendimų. Abraomo Kulviečio apsakymo konkursas pyko! Tai buvo stimulas veiktai toliau”, - prisiminė K.Fedaravičius.